

Vorige week maandag was ik 1,5 uur te vroeg voor de begrafenis van een dierbare vriend van mijn vader.

ik zat op de stoep van de Nicolaaskerk in Amsterdam – geïrriteerd - mijn vader sms'jes te sturen, waarin ik zei dat ik allerlei afspraken had, dus dat ik niet wist of ik die begrafenis nog wel ging redden, nu het anderhalf uur later was.

ik had geen afspraken later

maar mijn vader zegt nooit sorry en ik wilde dat hij dat wel zou doen.

ik wilde dat hij sorry zou zeggen over het feit dat hij me verkeerd had ingelicht en ik zei dus dat ik misschien niet zou komen, terwijl ik wist dat ik wel zou komen.

ik zat op de stoep

met mijn kleinzerige geest

in de zon

voor de kerk

en las mijn mail

een van de mailtjes die ik had gekregen

was van een campagnestrateeg van Greenpeace

ik dacht dat het een nieuwsbrief was

maar het was een mail aan mij gericht

over een tv-optreden

dat een paar dagen daarvoor was uitgezonden

ik had op de tv een vurig pleidooi van 12 minuten gehouden

tegen polarisatie of eigenlijk voor

“met elkaar praten”

een pleidooi voor “aan tafel gaan zitten met elkaar”

- wel echt mooier geformuleerd dan dit -

maar daar kwam het op neer

we moeten aan tafel zitten met elkaar

omdat anders

zo zei ik het

het naar de kloten gaat

voor wie erbij was

vorige Maandagavond hield ik die speech hier ook

de campagnestrateeg vond het een mooie speech

schreef ze

en ze was het helemaal met me eens

dat we aan tafel moeten zitten met elkaar

omdat het anders naar de kloten gaat

het enige probleem is

schreef ze

ik zit al dertig jaar aan die tafel

maar de rest van de genodigden

de bedrijven, de overheid
komt niet opdagen
of komt opdagen voor de vorm
want er zijn altijd nog andere tafels waar ik niet zit
waar gelobbyd wordt voor een schaduwakkoord

ik ben het helemaal met je eens
het enige probleem is
zeggen dat we allemaal “aan tafel moeten gaan zitten”
dat we niet moeten vechten maar praten
is precies wat Shell tegen alle activisten zegt die rechtszaken tegen hen aanspannen
maar die activisten spannen geen rechtszaak aan omdat ze zo van vechten houden.
nee, het is precies omgekeerd.
ze spannen rechtszaken aan om dat we dan ECHT om de tafel moeten zitten
maar dan met een rechter erbij
zodat het niet meer vrijblijvend is

het probleem is
schreef ze
er wordt een strijd gevoerd om de werkelijkheid
we hebben dertig jaar gepraat en de partijen komen niet dicht bij elkaar
een paar jaar geleden realiseerde ik me dat hoe langer ik aan die tafel blijf zitten
hoe meer ik word uitgelachen

het is een keiharde strijd
dus ik ben sinds anderhalf jaar niet meer aan het luisteren
maar aan het vechten

hoe vreselijk ik dat ook vind
en vernietigend
maar het alternatief is misschien nog wel erger

ik vrees dat Max Planck gelijk heeft, schreef ze.
de Duitse natuurkundige Max Planck, zei dat
een paradigmawisseling niet plaatsvindt omdat de oude generatie ineens overtuigd is
van haar ongelijk en het licht ziet
nee – een paradigmawisseling vindt plaats omdat die oude generatie doodgaat.

-

de rouwauto komt aan en moet parkeren waar ik zit
de Nicolaaskerk is een kerk voor het Centraal Station, waar toeristen te lang op het
fietspad blijven staan en je Amsterdammers ziet langs racen op de fiets en af en toe “kijk
uit je doppen kankerhoer” hoort roepen.
ik sta op, ga tegen de deur van de kerk staan
de chauffeur van de rouwauto komt naast me staan en begint te roken

ik ben bang dat de campagnestrategie gelijk heeft.
dat de klimaatprotesten duidelijk hebben gemaakt
dat we in kampen zitten

de klimaatdrammers aan de ene kant
de klimaatontkenners aan de andere kant
dat het een strijd is
waar een tafel niks tegen doet
en dat het een strijd is
boezemt me angst in.
omdat ik wederzijds onbegrip het verdrietigste vind wat er is
vechtscheidingen het verdrietigste vind wat er is
en wederzijds begrip vind ik misschien wel het mooiste
uit boeken, films, het leven
wanneer twee mensen op elkaar aangesloten lijken
en ze elkaars biografie snappen

stoppen met luisteren en gaan vechten
gaat tegen mijn hele opvoeding in
mij is altijd geleerd dat als je luistert naar de ander
je in hem probeert te verplaatsen
er dan pas iets kan gebeuren wat dit leven de moeite waard maakt
mij is geleerd dat compassie het leven de moeite waard maakt

de kerk gaat open en ik loop naar binnen, samen met twee vrouwen die allebei een
doorschijnend pakje aanhebben waar hun tieten bijna uitknallen
een van de vrouwen heeft een tatoeage op haar linkerborst
van Woody Woodpecker

de man die we gaan begraven – een goede vriend van mijn vader is
Theo
hij is 86 geworden
priester
en beschermheer van Latijns-Amerikaanse vluchtelingen en veel daarvan zijn
prostituees die allemaal zijn gekomen
Theo
of padre Theo zoals hij werd genoemd
was zo'n goede oude Christen die het als zijn opdracht zag om zich te bekommeren om
de verschoppelingen
en dus zat de kerk bomvol drugsverslaafden
daklozen
hoeren
vluchtelingen
mensen over wie hij zich ontfermde
hij pafte zich te pletter
ik zat achterin tussen de twee Argentijnse hoeren die mij vertelden dat ze naast de
bananenbar met Theo afspraken om te kletsen over het leven, en dat hij ze altijd op
bitterballen trakteerde en een biertje.

we zongen een lied dat ik niet kende
lalala licht dat ons aanstoot in de morgen
voortijdig licht waarin wij staan
koud een voor een en ongeborgen

licht overdek mij, vuur mij aan.
dat ik niet uitval, dat wij allen
zo zwaar en droevig als wij zijn
niet uit elkaars genade vallen
en doelloos en onvindbaar zijn

en daar waren er dan nog drie coupletten van

en tijdens het stilgebed
riep iemand zonder schoenen aan
“klote klote klote”

zo’n begrafenis wil ik ook wel
dacht ik
ik wil dat iedereen op mijn begrafenis komt
ik wil naar iedereen begrafenis
en dat niet iedereen op mijn begrafenis dezelfde trui draagt
en onder dezelfde vlag vaart

en ik wist even niet hoe je die dingen kunt verenigen
ik nam me voor om
altijd naar de begrafenis van je vijand te gaan
en soep voor hem te maken als hij ziek is

ik vroeg mijn vader hoe padre Theo was gestorven
hij ging op tweede paasdag eieren rapen met de kleinkinderen van zijn broers en zussen
hij kon niet goed meekomen met de kinderen
en ze hebben een stoel voor hem gepakt en in de tuin gezet
waar ze gingen rapen
hij zag in z’n ooghoek een eitje liggen
wilde dat pakken
en stierf

dat lijkt me mooi
om dood te gaan terwijl iedereen om je heen eieren aan het zoeken is
het lijkt me mooi dat met mijn dood
er weer verandering mogelijk is – dat lijkt me voor de oude generatie sowieso een nobel
doel om voor te sterven
dat er met jouw dood dingen mogelijk worden

en het lijkt me mooi
dat er dan iemand op mijn begrafenis is
op blote voeten
die “klote klote klote” zegt
tijdens het stiltegebed
en iemand met een tatoeage van Woody Woodpecker op haar linker tiet.